

[Justitsministeren.]

tid tilsidesatte svangerskabskommissionens betænkning, det omtrent enstemmige forslag om den sociale indikation? Må jeg spørge, holdt de konservative partier dengang på kommissionsbetænkningens ukrænkelighed? Naturligvis ikke. De ville end ikke gå med til at tage så meget hensyn til kommissionens argumenter, som jeg anså for rimeligt. Eller alderdomskommissionens betænkning om en tvangsfolkeforsikring, hvor er den blevet af? Og sådan kunne man blive ved. Men hvad skal jeg så med denne henvisning til biografudvalgets kompromisforslag? Hvem siger, at dette forslag overhovedet vil blive fremsat for den danske rigsdag, endsige vedtaget af denne? Jeg har at administrere i henhold til den gældende lov, og det har jeg gjort, endog med en enstemmig indstilling fra filmsrådet med tilslutning af departementet som baggrund, og derfor afviser jeg de ærede forespørgeres ujuridiske henvisning til en uvis fremtids ukendte lovgivning som i virkeligheden usaglig og juridisk irrelevant, hvor meget så end pressen søger at forvirre begreberne.

Visse dele af pressen har endvidere i afgørelsen set et eklatant misbrug af bevillingssystemet og har benyttet denne sag til at rejse kravet om overgang til fri biografteaternæring, hvad den ærede ordfører jo også var inde på. Uden at jeg skal komme ind på enkeltheder i den omfattende debat, som spørgsmålet om bevilling eller fri næring har givet anledning til i de forskellige biografkommissioner og også her på rigsdagen, er der dog god grund til at fremhæve, at bevillingssystemet netop foreslås bibeholdt af biografkommissionen. Men her er altså den samme presse imod at rette sig efter kommissionen. Løvrigt ved jo enhver, at begrundelsen for bevarelsen af bevillingssystemet i særlig grad er, at filmens kulturelle muligheder bedst vil kunne udnyttes under et bevillingssystem. Den stærke konkurrence og de dermed forbundne økonomiske vanskeligheder under fri næring fører til en sænkning af filmenes standard, hvorimod bevillingssystemet giver den fornødne økonomiske basis, som er forudsætningen for, at biografteaternæringen ved valg af film kan tage hensyn også til filmenes kunstneriske og kulturelle værdier. Det anføres tillige, at bevillingssystemet giver større muligheder for at begrænse biografernes samlede driftsudgifter, ligesom man derigennem undgår, at udbyttet af biografteaterdriften i større omfang vil gå til udlandet som følge af den stærke konkurrence, som vil drive filmslejen

i vejret. Endelig kan det anføres, at kontrollen med uønsket udenlandsk kapitalindflydelse vil være lettere gennemførlig under et bevillingssystem. Alt dette beder jeg den ærede ordfører for forespørgerne underrette sin presse om, hvis han da har noget håb om at få det optaget. Det centrale argument er imidlertid, at bevillingssystemet giver den største mulighed for at opnå den kulturelt indstillede og interesserede ledelse af biografteaternæring, som i virkeligheden er eller burde være en forudsætning for opretholdelsen af et lødigt filmniveau, og det er også det hensyn, der har været afgørende for, at denne bevilling er blevet tildelt AOF, der efter hele sin karakter og sit mangeårige virkeområde må antages i særlig grad at ville anlægge ledelsen af et biografteater ud fra disse hovedsynspunkter.

Nu siger den ærede ordfører for forespørgerne, at Arbejdernes Oplysningsforbund i forvejen har to bevillinger, og spørger mig: Hvilke er de særlige omstændigheder, der har medført, at det nu får den tredje bevilling? Det er jo ikke rigtigt. Landsorganisationen Arbejdernes Oplysningsforbund har ingen bevilling. Det er heller ikke efter min mening rigtigt, hvad der fremhæves så stærkt i pressen, at der her er tale om en politisk farvet organisation. Personlig har jeg aldrig haft nogen nærmere forbindelse med Arbejdernes Oplysningsforbund, jeg kan derfor ikke mistænkes for at ville yde denne bevilling af særlig taknemlighed. Man har aldrig fra den side udgivet noget af mine 60—70 forskellige værker — forsåvidt måske en fordel, som jeg har fået mere ud af dem ved private forlag —, jeg var heller ikke inviteret med til forbundets jubilæum, så jeg har altså ikke på nogen måde nogen personlig forbindelse med det. Jeg har imidlertid gennemgået, hvad der er kommet frem om dette forbund og dets virksomhed netop for at blive klar over, om det ikke var et partipolitisk foretagende med partipolitisk agitation, og siden det nu interesserer pressen så stærkt, skal jeg anføre forskellige udtalelser, som har været vejledende for mig.

I 1928 under en diskussion i folketinget udtalte de radikales ordfører Ove Rode bl. a. følgende:

„Det er vor opfattelse, at Arbejdernes Oplysningsforbund er en for arbejderstanden som sådan ganske overordentlig nyttig, dygtig og med stor indsigt ledet virksomhed, også upartisk ledet, forsåvidt som der gives fuld adgang for også andre anskuelser til at komme til orde.“